

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

İnsan Hakları Derneği (İHD) İstanbul Şubesi tarafından düzenlenen 708'inci "F Oturması" eyleminde, Kandıra 2 No'lu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulan 27 yıllık hasta mahpus Ufuk Keskin'in yaşam hakkı ve sağlık hakkına yönelik ağır ihlaller kamuoyuna aktarılmıştır.

Ufuk Keskin'in Tip 1 diyabet, Çölyak, Behçet hastalığı, Dermatis Hipotifermis (tüm vücutta kızarıklık ve kabarcıklarla seyreden bir cilt hastalığı), laktoz alerjisi, bel ve boyun fıtığı, Raynaud fenomeni, gastrit, toz ve küf alerjisi gibi çok sayıda kronik ve sistemik hastalığı bulunduğu, buna ek olarak böbrek ve diş rahatsızlıkları yaşadığı belirtilmektedir. Keskin'in tedavi sürecinin, hapishane koşulları nedeniyle sürdürülemediği; düzenli beslenme, ilaç temini ve tıbbi bakım haklarından mahrum bırakıldığı ifade edilmiştir.

Keskin'in 27 yıllık tutukluluk süresi boyunca 19 kez istemi dışında farklı hapishanelere sevk edilmesi, tedavi sürekliliğini tamamen ortadan kaldırmış, hastalıklarının kronikleşmesine ve engellilik durumuna yol açmıştır. Doktoru tarafından hazırlanan özel beslenme listesinin hapishane idaresi tarafından uygulanmadığı, bu nedenle Keskin'in beslenme hakkı ve tedavi planının fiilen engellendiği belirtilmektedir.

Keskin'in geçmişte %80-90 oranında engelli raporu bulunduğu, ancak sosyal yardım talebinde bulunmasının ardından engellilik oranının %48'e düşürüldüğü iddia edilmektedir. Bu uygulama, engelli mahpuslara yönelik keyfi ve ayrımcı bir işlem niteliği taşımakta hem engelli haklarına hem de Anayasa'nın eşitlik ilkesine açıkça aykırılık oluşturmaktadır.

Anayasa'nın 17. ve 56. maddeleri, kişilerin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkını güvence altına alırken; 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 16. maddesi, "hastalığı nedeniyle ceza infazına devam edemeyecek durumda olan mahpusların infazlarının ertelenebileceğini" düzenlemektedir. Ayrıca, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi, insanlık dışı ve aşağılayıcı muameleyi yasaklamakta; Birleşmiş Milletler Mahpuslara Muamele Asgari Kuralları (Nelson Mandela Kuralları) ise özgürlüğünden yoksun bırakılan her bireyin sağlık hizmetlerine toplumla eşit erişim hakkını açıkça tanımaktadır. Tüm bu çerçevede, Kandıra 2 No'lu F Tipi Hapishanesi'nde tutulan hasta mahpus Ufuk Keskin'in sağlık ve yaşam hakkının korunması, tedaviye erişiminin sağlanması ve infaz erteleme sürecinin değerlendirilmesi, devletin insan hakları yükümlülüklerinin gereğidir.

Bu bağlamda;

1. Kandıra 2 No'lu F Tipi Hapishanesi'nde tutulan hasta mahpus Ufuk Keskin'in güncel sağlık durumu nedir?
2. Keskin'in Tip 1 diyabet, Çölyak, Behçet, Dermatis Hipotifermis, Raynaud fenomeni ve diğer hastalıklarına ilişkin son sağlık kurulu raporları hangi tarihlerde düzenlenmiştir?
3. Hasta mahpusun engellilik oranının %80-90'dan %48'e düşürülmesinin gerekçesi nedir? Bu oran değişikliği hangi kurumun talebiyle yapılmıştır?
4. Keskin'e özel beslenme listesi doktor raporuyla önerilmesine rağmen, Kandıra 2 No'lu F Tipi Hapishanesi idaresi bu listeyi neden uygulamamaktadır?
5. Hasta mahpusun 27 yıl içinde 19 defa istemi dışında farklı hapishanelere sevk edilmesinin gerekçesi nedir? Bu sevklerin tıbbi tedavi sürecine etkisi değerlendirilmiş midir?
6. Keskin'in ağır hastalıkları ve engellilik durumu göz önüne alındığında, 5275 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesi uyarınca infaz erteleme veya tahliye yönünde bir işlem başlatılmış mıdır? Başlatılmadıysa neden?
7. Adalet Bakanlığı, Kandıra 2 No'lu F Tipi Hapishanesi'nde hasta mahpusların tedaviye erişimi, beslenme hakkı ve ilaç temini konusunda ne tür denetimler yapmaktadır?
8. Cezaevlerinde engelli raporu bulunan mahpusların sosyal yardım haklarından yararlanamaması yönündeki uygulamaların hukuki dayanağı nedir?
9. Hasta mahpus Ufuk Keskin'in babasının İHD Hapishane Komisyonu'na yaptığı başvurularda belirtilen "tedavisinin yapılmadığı" iddiasına ilişkin herhangi bir idari soruşturma yürütülmüş müdür?
10. Kandıra 2 No'lu F Tipi Hapishanesi'nde sağlık hakkı ihlalleri tespit edilen diğer hasta mahpuslar için infaz erteleme veya tahliye süreçleri işletilmiş midir veya iletilecek midir?